

EDUSKUNNAN VASTAUS 198/2010 vp

Hallituksen esitys laiksi Euroopan unionin sotilaallisen kriisinhallintaoperaation EUNAVFOR Atalantan yhteydessä merirosvoudesta tai aseellisesta ryöstöstä epäiltyä koskevan rikosasian käsittelystä

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi Euroopan unionin sotilaallisen kriisinhallintaoperaation EUNAVFOR Atalantan yhteydessä merirosvoudesta tai aseellisesta ryöstöstä epäiltyä koskevan rikosasian käsittelystä (HE 117/2010 vp).

Valiokuntakäsittely

Lakivaliokunta on antanut asiasta mietinnön (LaVM 22/2010 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

Euroopan unionin sotilaallisen kriisinhallintaoperaation EUNAVFOR Atalantan yhteydessä merirosvoudesta tai aseellisesta ryöstöstä epäiltyä koskevan rikosasian käsittelystä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan menettelyyn tilanteessa, jossa Euroopan unionin sotilaallisessa kriisinhallintaoperaatiossa EUNAVFOR Atalanta, jäljempänä *operaatio*, merirosvoudesta tai aseellisesta ryöstöstä epäiltynä kiinniotettu henkilö on Suomen lipun alla purjehtivalla aluksella tai kun Suomelta muussa tapauksessa kysytään, käyttääkö se asiassa rikosoikeudellista toimivaltaa.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *merirosvoudella* sellaista aluksessa tai ilma-aluksessa olevaan henkilöön kohdistunutta surmaamista, pahoinpitelyä, vapaudenriistoa tai ryöstöä taikka alukseen, ilma-alukseen tai niissä olevaan omaisuuteen kohdistunutta kaappausta, anastusta tai vahingontekoa, jota on pidettävä Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimuksessa (SopS 49 ja 50/1996) tarkoitettuna merirosvouksena;

2) *aseellisella ryöstöllä* merirosvoutta vastaavia tekoja, jotka tapahtuvat Somalian aluevesillä tai sellaisen valtion aluevesillä, jonka

kanssa Euroopan unioni on tehnyt sopimuksen kyseisen valtion aluevesillä toimimisesta.

3 §

Esitutkinnan aloittaminen

Esitutkinta aloitetaan, jos on syytä epäillä, että 1 §:ssä tarkoitettu rikos on tehty ja siihen rikoslain (39/1889) 1 luvun 2—6 §:n mukaan sovelletaan Suomen lakia. Edellytyksenä on lisäksi, että esitutkinnan toimittaminen on tutkinnallisista syistä sekä rikosvastuun toteuttamisen kannalta tarkoituksenmukaista. Päätöksen esitutkinnan aloittamisesta tekee esitutkinnan tutkinnanjohtaja hankittuaan ensin valtakunnansyyttäjän arvion siitä, tultaisiinko asiassa antamaan syytemääräys.

Rikosasiain käsittelyyn sovelletaan muuten, mitä siitä esitutkintalaissa (449/1987) ja muualla laissa säädetään.

4 §

Päätös olla käyttämättä rikosoikeudellista toimivaltaa

Jos esitutkintaa ei aloiteta, epäilyn siirtämiseen rikostutkintaa ja syytetoimia varten

sovelletaan, mitä siitä Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöslauselmassa 1816(2008) ja Euroopan unionin sotilasoperaatiota koskevassa neuvoston yhteisessä toiminnassa 2008/851/YUTP sekä niihin perustuvissa Euroopan unionin operaation toimintaa varten hyväksymissä säännöissä määrätään. Suomen lipun alla purjehtivalla aluksella olevaa kiinniotettua ei kuitenkaan saa siirtää valtioon, jossa hänelle voidaan tuomita kuolemanrangaistus taikka häntä uhkaa kidutus tai muu ihmisarvoa loukkaava kohtelu tai jossa oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin toteutumista on perusteltua syytä epäillä, eikä valtioon, josta hänet voidaan siirtää edellä tarkoitettuun valtioon.

5 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Helsingissä 24 päivänä marraskuuta 2010
